

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 frt — kr.
5 „ — „
2 „ 50 „
1 „ — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**

Kiadók: **Hoffmann Társa.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek föl. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Szerb ripókság.

Debreczen május 5.

Ripókságnál egyébbnek alig minősíthetjük azt az orozátlan merényletet, a melyet egy »velünk barátságos viszonyban levő hatalom,« Szerbia, fővárosában a magyar nemzeti zászló ellen intéztek.

Lapunk más helyén megtalálják olvasóink a merénylet részletes leírását. Itt csak a dolog politikai oldalát és jelentőségét akarjuk pár szóval megvilágosítani.

Hogy az elkövetett merénylet gyalázó, sértő célzattal történt, az kétséget sem szenved.

Hogy a belgrádi hivatalos és félhivatalos körök, s első sorban maga a belgrádi rendőrség előzetes tudomásal bír a dologról, az napnál világosabb.

Hogy az egész tervszerűen rendezett tüntetés orosz kéz műve: az majdnem bizonyos.

Világos tehát, hogy itt a magyar nemzet megsértésének, bántalmazásának szándéka nem csak abban a csöcselékben volt meg, a mely azt tényleg végrehajtotta, hanem mindazon tényezőkben is, a kik részint hallgatag beleegyezésükkel, részint aktiv szereplésükkel, táplálták, szították a vak, az oktalan, a tisztességtelen dühnek eddig csak lapangva égő tüzét.

Világos, hogy a szerb kormányban nemcsak a szükséges erély, hanem a szükséges jóakarát s köteles tisztelet érzete sem volt meg, mert más különben nem engedte volna meg, hogy ez a Szerbiát rettenetesen kompromittáló ripókság megtörténhessék.

De hogy lehet az, hogy az a nyomorult kis országocská, a melynek állami létele csak tegnaptól mára datálódik; a mely léteérékének ezer szálával van föltétlenül hazánkra utalva; a melynek gazdasága, kereskedelme abban a perczben megsemmisül, a mely perczben bezárja előtte hazánk a maga kapuit: ilyen vakmerő csinyre vetemedik?

Mi lehet oka annak, hogy az a kupeczekből és hajtsárokból álló birodalmacská, a mely a saját belügyeit sem bírja soha tisztességes rendbe hozni: ilyen pökhendi módon mer szembe szállani egy ezer éves állam ünneplő közérzületével.

Szomorú jele az időknék s fájdalmas bizonyosága Magyarország lehanyatlott állami tekintélyének!

Hiszen ha Magyarország független volna, lelkünk mélyén meg vagyunk győződve, hogy a szerbeknek eszük ágában sem fordult volna meg gyalázkodó

merényletet intézni hazánk és nemzetünk ellen. Jól tudják ők azt, hogy ennek a hatalmas nemzetnek legkisebbik ujja elég volna arra, hogy őket megfenyítse s tiszteletre kényszerítse. De azt is jól tudják, hogy mi rabok vagyunk, magunk dolgában magunk nem intézkedhetünk. Sőt talán oktalan hátsorágukban még arra is számítanak, hogy a velünk vegyes házasságban élő másik állam, Ausztria, titkos kárörömmel vesz tudomást a dologról.

De most az egyszer aligha rosszul nem számítottak.

Magyarország királya szívében annyira azonosította most magát ünneplő nemzetével; oly fenkölt leket mutatott és olyan magasztos szavakat hangoztatott, hogy a bécsi külügyi hivatalban nem merik most észre nem venni azt a sértést, mely nemzetünket éppen akkor és azért a tényért érte, a melyben maga a koronás király is cselekvő részt vett.

Mi lenne a hitvány kis Szerbiából, ha Ausztria-Magyarországnak eszébe jutna a komoly megtorlás eszközeihez nyulni?

Vajjon magálhatna-e egy perczig is hatalmunk előtt az a semmiség, melyet még a kis Bulgária is csufosan elpáhol.

Nem jut eszünkbe sem, hogy a történt sértés fegyveres megtorlását indítványozzuk vagy követeljük, mert hisz azzal nem Szerbiát büntetnénk, a mely a mi támadásunk nélkül is, saját politikájának fog áldozatul esni, hanem saját magunkat, tulajdon nemzetünket süjtanánk.

De föltétlenül megköveteljük a diplomáciai elégtételt, még pedig a legsőlemnisebb módon és formában.

Ha a bécsi külügyi hivatalnak volna csak egy szemernyi érzéke is Magyarország jogos érdekei iránt, a Monarchia követének már el kellett volna hagynia Szerbia földét s a szerb kormánnyal a diplomáciai érintkezést megszakítva, oda vissza nem volna szabad addig térnie, a míg az elégtételadás a legkorrektebb módon s a jövő iránt a legteljesebb garancia mellett meg nem történnék.

És ha a szerb kormány késlekednék, el kell zárni Szerbia elől határainkat s ki kell szorítani országunkból minden nyers terményüket s főleg sertéskereskedelmüket.

Ha van még a szerb kormánykörök-még annyi ész, mint a mennyivel egy veréb rendelkezik, ezek az erélyes figyelemztetések bizonyára rászoritják becsületbeli kötelességének teljesítésére.

Várjuk tehát az irányadó körök lépéseit.

Várjuk első sorban a magyar kormánynak komoly fellépését s elvárjuk, hogy a külügyminisztertől erélyes actió megindítását fogja követelni.

Bármennyire alá van is már ásva állami tekintélyünk, Magyarország még ma sem oly hitvány gyöngé báb, a melylyel még a szerb ripók is büntetlenül paczkázhassanak.

Intézkedést! Erélyes intézkedést kérünk.

Magyar E.

Szerb gyalázatoság. Belgrádban május 2-án délben egy csoport diák, többnyire theologusok, Mihály fejedelem szobra előtt **elégített egy magyar zászlót**, melyet maguk készítettek. A rendőrség nem léphetett közbe (ezt zágrábi mintára csinálták. Szerk.), mert az egész dolog igen gyorsan folyt le. Este nagy tömeg szerb orosz és francia zászlók a királyi palota elé, azután a francia és orosz követség elé vonult és a magyar kereskedelmi muzeumot készült megtámadni, de ebben megakadályoztatott a rendőrség által, mely sortűzket adott. Többször megsebesültek és a tüntetők által magukkal hozott zászlókat elkozták. Számos elfogatás történt. A városi prefektus és a csendőrség parancsnokát megfosztották hivataluktól.

Mi közben tehát Magyarország koronás királyának vezetése alatt felkészült arra a lételemelő ünnepre, mely egy nemzet ezeréves dicső történetének záróköve, Belgrádban a pánszláv agitáció meggyalázta a magyar lobogót. A gyalázatoság megtörtént, de nem maradhat megtorhatlanul. Az elégtétel formáját megjelölte Bánffy Dezső báró 1895 szeptember 26-án, mikor a képviselőházban a zágrábi zászlósértés ügyében válaszólván Pponyi gróf interpellációjára, szőrol szőra a következőket mondotta:

Ugy tartom, t. Ház, hogy a megbüntetésnek más módja és eszköze nincs, mint a büntetőtörvénynek kellő szigorral való alkalmazása, mert az elégtételnek ez alkalommal más módját és lehetőségét nem látom. (Zaj és mozgas a szélsőbaloldalon.)

A zászló sértés ügye ma köz beszéd tárgyát képezte a budavári ünnepségen s mindenképpen igen kínosan érintett. Megbízható forrásból értesülünk, hogy több előkelő egyén, aki szerb rendjel tulajdonosa, elhatározta, hogy a történetek után vissza fogja küldeni a szerb kormánynak erdemjelét. Dr. Ullmann Pál fővárosi ügyvéd budaestpesti szerb alkonzul ma kijelentette, hogy ő már tegnap sem úgy vett részt a kialakítási meguyitási ünnepen mint szerb alkonzul, hanem mint fővárosi bizottsági tag, a tegnapi eseményék után pedig leog köszönni szerb alkonzuli tisztéről.

Mint a legújabb táviratok jelentik, — Schiesllovag, osztrák magyar nagykövet nyomban intézkedett, hogy a zászló elégetéséről hivatalos tudomást szerézen. A tényállás után elégtételt és a bűnösök megbüntetését követelte.

Novákovicz miniszterelnök mentette magát és Marinkovicz belügyminiszter megígérte, hogy a bűnösöket szigorúan megbünteti. A látszat kedvéért felfüggesztette Sztrefanovicz prefektust és Markovicz zsandártisztot, a kiket azonban biztosított a belügyminiszter, hogy az ügy elintézése után visszahelyezi őket hivatalukba.

Az egész zászló-élegetési botrány a kormány és zsandárság tudtával és beleegyezésével történt meg.

Novákovicz e tetteivel végleg megerősítette pozícióját és most egész Szerbiában a legnépszerűbb ember.

Jirmiliánt, a teológiai egyetemnek rektorát nyugdíjazták, mert kitűnt, hogy a teológia hallgatói rendezték a tüntetéseket, melyekben az egyetem többi fakultásainak hallgatói nem vettek részt.

KÜLFÖLD.

Az új perzsa sah. Muzzaffer Eddint hivatalosan atyjának, a meggyilkolt sahnak utódává proklamálták. Muzzaffer Eddint fivéréi is elismerték. Az új sah héten érkezik Teheránba. Legújabb hírek szerint bonyadalmaktól nem kell tartani. A trónöröklés rendje pontosan meg van határozva: a legidősebb fia követi atyját a trónon, de csak az esetben, ha anyai részről is nemes származású. Most azért lett a fiatalabb fia, Muzzaffer-Eddin a sah, mert az idősebb fia Zille-Sultán egy rabszolgánéknak gyermeke. Perzsia a szemszéd hatalmakkal a legjobb viszonyt tartja fenn, úgy Angliával, mint kivált Oroszországgal. Ezen az új események nem fognak változtatni.

Megyei diszközgyűlés.

(Ezredévi ünnep a vármegyén.)

Debreczen, május 5.

Ünnepet ült ma a vármegye; tisztviselői törvényhatósági bizottsági tagjai teljes szám-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

ÉNEK

a CXXXVIII-ik Zsoltár dallamára.

Az ezredévi egyházi ünnepélyre 1896. máj. 10.

Isten! királyok királya!
Hozzád zendül hála-énekünk,
Hogy e mi magyar hazánknak,
Mely bölcsönk s majd sirunk lesz nekünk,
Amnyi vész és vihar között,
A mennyi felette elyonult,
Ezer évet hagyta élni
S gyászos enyészet rá nem borult.

Örök létben ninesenek
Részai, a tűnő időnek
Évszázadok, évezredek
Változási Téged nem érnek.
Míg mi, földi gyermekeid
Napokat, éveket számlálunk
S ha eltelik kimért időnk
A sír nyugalma lesz állunk.

Nagy a mi szívünk öröme,
Melyet e szent napon éreznünk,
Hogy szép hazánk életében
Egy új esred évet kezdhetünk!
Te tartottad azt meg eddig
Apáink hatalmas Istene!
Kérünk, ne is hagyj el soha
Örömben, bajban légy védelme!

mal gyűltek össze s közgyűlési terembe, mely e kiváló alkalommal zsufolásig megtelt.

Az ünnepélyes közgyűlés komoly méltóságát emelte az emelkedett hangulat, mely szinte meglátszott mindénki arazán, mintha egy pillanatra a régi dicsőség homályába tűnt pezsgő törvényhatósági élet tért volna vissza a terembe, mely már kilencz óraker megtelt.

A teremben diszmagyar ruhába öltözött tisztviselők foglalták el a zöld posztós asztalt, sőt a megye bizottsági tagok közül is igen viseltek diszmayyart.

Diszmagyarban jelent Debreczen szab. kir. város küldöttsége Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester vezetése alatt és pedig: Vecsey Imre, Körner Adolf, Király Gyula tanácsnok, Ábrahám László tiszti főügyész és Zoltay Lajos segéd levéltárnok. Ott voltak még Sthal Géza mérnök, Szabó Kálmán stb.

Magyarország ezeréves fennállásának ünnepéből Hajduvármegye is kivette a részét, az ünnepségek következő sorozatának azonban csak a kezdete volt a mai, mert a megye minden községe külön-külön is ünnepel.

A máskor oly zajos közgyűlési terem ma csöndes volt, mintha imára készülődne mindenki, olyan szótlan ahitattal foglalja el helyét mindenki. Még néhány pillanat csak, és az egek Urához száll az ira, megköszönni az elmúlt ezer évet, s kegyelmet kérni a következőre. Mindenki a helyén van már, midőn a mellékszoba ajtaja kinyílik s a főispán diszmagyarban megjelenik a közgyűlés előtt, követve a megyei tisztviselők ünneplő csoportjától.

Jobboldalt a hölgyek foglaltak helyet. Jelenvoltak Dégenfeld Anna és Mária grófnők, Rásó Gyuláné, Veszprémy Zoltánné, Csanak Józsefné, Sesztina Jenőné, Nábráczky Istvánné, özv. Jánosy Ferenczné, Luzics Mariska, Ligety Ferenczné és leánya Anna stb. A hölgyek világos látogató ruhát viseltek.

Add Atyánk! hogy míg tart éltünk,
Szép hazánkat forrón szeressük!
Mint honfiak s houleányok
A jó egyetértést keressük.
Hű munkásság, tiszta erkölcs
És szent félelmed vezessenek
S éljen drága magyar hazánk,
Míg évezredek jönek s mennek!

Irtá Konyáron, 1896. ápr. 29.

Nagy Lajos,
ev. ref. lelkész.

Lejtőn.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Irtá: Rostkowicz Arthur.

(Folytatás)

En a próbára mentem Lesbia is ott volt; éppen az ujságot olvasta. Mikor meglátott, előrvendezett, később azonban odajött hozzám és megköszönte az éjjeli zenét, azután a róla irt cikket is megdicsérte.

— Azért mulatott az éjjel, mert velem össze veszett, ugy-e? — mondta azután. En megbántam már nagyon, a mit tettem, de most már...

Elakadt a hangja. Sejtettem, hogy olyat akar most mondani, a mit csak négy szem közt beszélhet el s ezért gyöngéden felre vontam. Az udvar tulsó felére mentünk, ott egy kert volt.

A közgyűlési teremben mintha a hymnusz hangjai csendülnének meg, a lelkesültség általános, az arcokon a boldog meglepedés mosolya ül de a bizalom kifejezése is, bár ez már a jövő-é!

Isten áldd meg a magyart!

Hajduvármegye diszközgyűlés ma délelőtt 10 óraker vette kezdetét.

Jóval tíz óra előtt megtelt már a vármegye közgyűlési terme. A megyei tisztikar teljes számban jelen volt, sokan diszmagyarban és pedig Rásó Gyula kir. tanácsos alispán, Veszprémy Zoltán főjegyző, Nábráczky István főszolgabíró, Kovács Gyula Hajdu-Szoboszló polgármestere, Fogthúy János, Szöllösy János, Nagy Miklós stb. nagyon sokan viseltek még a bizottsági tagok közül egyszerű magyar ruhát.

Tíz óraker lépett a terembe Debreczen sz. kir. város küldöttsége. A diszruhás urakat követtek azután a hölgyek Számunkra a jobboldali széksort tartották fenn, míg a küldöttség a baloldalon foglalt helyet.

Dégenfeld József gróf a főispán a millennáris diszközgyűlés elnöke diszmagyarban, oldalán karddal jelent meg a megyebizottsági tagok éljenzése közben. Rövid, lelkes beszédet intézett ezután a közgyűlés tagjaihoz vázolván Hajduvármegyének Magyarország ezerévi ünnepségeiben való részvételét, s a mai nap fontosságát. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd a következő:

Tisztelt közgyűlés!

Üdvözlöm a törvényhatósági bizottságot az ezredévi ünnepségek alkalmával. Ezeréves fennállását ünnepli hazánk, melyben minden hű magyar polgár résztvesz.

Ezután attér arra, hogy Hajduvármegye is megünnepli a millenniumot, s ez ünnepségek fontosságát méltatja. Végül indítványozza, hogy a király iránti hűségének éljenzéssel adjon kifejezést a közgyűlés. (Zngó, szünni nem akaró lelkes éljenzés.) Továbbá indítványozza, hogy Hajduvármegye felirattal üdvözölje az ezredévi királyát. (Éljenzés)

A főispán megnyitó beszédének elhangzása után állott fel Hajduvármegye főjegyzője, Veszprémy Zoltán s a következő maggas szárnyalású szónoklatot tartotta:

— Mit bánt meg, a mit talán jóvá sem tehet? kérdeztem tőle izgatottan.

Lesbia leroskadott a padra.

— Tegnap délután nálam volt az édes apja... Nagyon heves jelenet játszódott le köztünk... Kérdőre vont magáért; azt mondotta, hogy elraboltam a fiát a szüleitől. En azzal védekeztem, hogy szeretjük egymást... Ugy, szereti? mondta az édes apja — és ezt a szemembe meri hazudni? Igen, szereti, mert a fiának pénze van; bezzeg, ha az nem volna, rá sem nézne. Ismerem én jól az ilyen szerelmet. Addig tart, a míg más városba nem mennek, a hol új balek akad. Azután azt mondta, hogy haszontalan teremtés vagyok, akit seprével keilene kikergetni a városból... Később maga jött. Nagyon mérges voltam és megsértettem.

Hangos zokogásba fult a szava.

— De még ha csak ezt tettem volna? folytatta tovább Lesbia kezeit tördelve.

— Hát mit tehetett volna mást is? kérdeztem kétségbeesetten.

— Ne kérdezze!... Majd megtudja ugyanis elég korán! Olyan hitvány vagyok, mint a milyennek az édes apja nevezett. Különbem most már ugyis mindegy, én teljes-n leszámoltam magammal. Tegye ezt ön is Pali!... Nézze, maga okos fia, beláthatja, hogy egy nagy bolondság volt ez a mi szerelmünk, olyan tavaszi hangulatféle, a mi mámorossá tette sziveinket, s mi azt hittük, hogy örökké fog tartani ez a bohó alom... Igaza volt az édes apjának, — folytatta határozottabb hangon, s elszántan a szemem közé tekintett, én

Méltóságos gróf Főispán Ur!
Tekintetes törvényhatósági bizottsági
közgyűlés!

Ünnepet ülni gyűltünk össze, nagy és
szent ünnepet! Hazánk, Nemzetünk ezer
éves fennállásának magasztos ünnepét!

Elfogódott szívvel állunk meg a második
ezredvének küszöbén, s lelkünkben, kép-
zeletünkben felidézve a Hazánk termékeny
rónaságain, s erdős bérzei között lezajlott
viharos századok eseményeit, s ünneplő
hangulattal végig tekintve nemzetünk sok
szenvedéseinek s örömteljes dicsőségeinek,
a történelem lapjain megörökített változo-
tos sorozatán, hálát kell, hogy rebejjünk a
Mindenség hatalmas Urának, a ki nekünk
annyi balszerencse közt, oly sok vizsály
után, ezt a nagy ünnepet megérnünk engedél!
Tekintetes ünneplő díszközgyűlés!

Nagy jelentőségű reánk magyarokra ez
az esztendő, — nagy jelentőségű, mert hiszen
ez állami lételünk s egy életerős nemzeté
lett fejlődésünk első ezer évének zárókövét
képezi! Illő azért, hogy miként a vándor, ki
e hon határánál megáll és visszanez, hogy
megjegyezze, felujtsa lelkében az összes em-
lékeket, a melyek őt szülőföldjéhez, Hazájá-
hoz fizik: ugy mi is államiságunk ezer éves
zárókövének álljunk meg egy pillanatra, te-
kintsünk vissza az elmúlt nagy idők esemé-
nyekre, hogy azokból okuljunk, hogy azokból
buzdítást, reményt s honfiúi lelkesülést me-
ritsünk jövőnk cselekvéseinkre.

Hazánk területét hajdanta különböző
népek lakták, a nélkül, hogy itt egységes ál-
lamot alkottak volna; és a miként a legre-
gibb időtől kezdve India mesés kincei miatt,
ugy volt országunk a népvándorlás idején,
termékeny voltánál fogva, végczélja hódító
népeknek.

Egyik nép a másikat váltotta fel itt,
igy, hogy régibb időkre vissza ne menjek, a
Krisztus születése utáni első században a
rómaiak, azután a Hunok, majd az avarok te-
lepedtek le, s tartózkodtak itt, hosszabb-rövi-
dőbb időkig; míg végre a IX. század vége
felé a mi őseink, a régi magyarok jelentek
meg a verezkei szorosnál, hogy mint a hu-
nok utódai, a négy folyam által öntözött vi-
dékét — mint örökségüket, birtokukba ve-
gyék a szent földet.

Mielőtt azonban a honfoglalás nagy
munkájához fogtak volna — miként azt a tör-

tételemből tudjuk — Etelközben szerződésre
léptek, s az eddig hét törzsből állott nemzet
belátta azt, hogy csak egyesült erővel képe-
sek alkotni nagyot és marandandót, egyesült,
s a vérükkel megpecsételt szerződés, a vér-
szerződés alapján, őseink megválasztottak kö-
zös vezérüké a harcra termelt, daliás
Árpádot.

Árpád tehát azon első nagyunk, akivel
fenséges alakja, dicső emléke előtt legelső sor-
ban kell, háláskegyelettel leborulnunk!

»Nézz Árpádra magyar, ki hazát állita
nemednek.

Nézzd s tiszteld képet Almos fejedelmi
fiának!

irja koszorús költőnk Vörösmarty Mi-
hály; s valóban a millennium ünnepén Ár-
pádra kell legelőször tekintenünk, Árpád le-
het az, akinek nagy nevét, minden mások
előtt és mások felett kell dicsőítenünk.

Árpád, nagykirályunknak törzsatya, Ár-
pád, ki hazát adott a magyarnak s ki ál-
lamszervező bölcsességével állandó otthont
teremtett, emléket ma is áldó nemzetének.

A vérszerződés, a puszaszeri megállapo-
dások már oly biztos fundamentumok, a
melyekre első nagy királyunk, a nemzetün-
ket a keresztényen vallásra vezérelt s ezzel
azt az európai népek sorába állított Szent-
István alkotmányunknak alapkövét lerak-
hatta, al apköveit annak az alkotmánynak, a
melyet László, Kálmán, Lajos, Mátyás nagy
királyainknak munkássága, bölcsessége, nem-
zetünknek alkotmányos érzete s szabadság
szeretete az idők folyamán hova tovább
fejlesztetett, s szélesebb alapokra fektetett
Kegyen hát dicsőség történelmünk azon
nagy alakjainak akik ezt a szent földet
melyen kívül, nincsen számunkra hely-
nemzetünknek megszerezték, megoltalmazták,
megtartották, a kik nekünk halás nemze-
deknek a sokszor kivívott alkotmányt, szabad-
ságot ezer esztendőn keresztül biztosították.

Ezer esztendő!

Szédületes még kimondani is!

Népek, nemzetek tüntek le a hosszú idő
alatt a föld színéről a magyar nemzet azon-
ban, mint az isteni gondviselésnek kiszemelt
eszköze, meg nem fogya, meg nem tűrve,
áll rendületlenül! — s halad a számára
kijelölt uton! Magyarországnak, a magyar
nemzetnek — miként azt a történelem tanu-
sítja — az volt a rendeltetése, hogy a civiliz-
lációjának s a kereszténység védbástyája
legyen.

Nemcsak véreinkért, a haza szent föld-
jéért küzdöttnek a mi nemes elődeink, hosszú
évszázadokon keresztül, hanem mint a nyugati
civilizációknak, s e nemzeteket ujja szülő
kereszténységnek első ősei, életük árán men-
tették meg ezeknek vívmányait Európa összes
népei számára.

Évszázadokon keresztül küzdötték őseink
a lét harczeit, védelmezve a szent földet, de
védve ezzel Nyugatnak népeit is a támadások
ellen, a míg küzdöttek egyik karjukkal, hogy
a támadásokat visszaverjék, dolgoztak, mun-
kálkodtak a másik kezökkel, hogy némileg
legalább megközelítsék, az általuk védett hely-
zetben tartott s emiatt bekén fejlődhetett
nyugati népeket, a művelődés, a haladás
terén.

Ezért oly nagy ma, ezeréves nemzetnek,
a mi dicsőségünk! ezért lehetünk mi magya-
rok büszkéek dicső múltunkra, s ezért szá-
molhatunk mi joggal, minden szabadságért
lelkeshűni tudó, számot tevő nemzetnek irán-
tunk való rokonszenvére, becsülésére!

Nincs nemzet — Tekintetes közgyűlés —
a melynek története gazdagabb, változo-
tosabb, tanulságosabb lenne, mint a magyar
nemzetnek!

Mennyi öröm-mámor, mennyi lelkesítő
diadal, óh de mennyi vér és mennyi gyász
emléke is van feljegyezve történelmünk dicső
lapjain!

Hazánk ezeréves egén, mint megannyi
ezeréves csillagok tündökölnek az egyes fé-
nyes korszakok, a melyek közül nehéz volna
eldönteni is, hogy melyik nagyobb, melyik
dicsőbb?!

A Nagy Lajos kora-é, melyben a magyar
vitészeg az ország határait kiterjesztve, Európa
tisztelét biztosította fegyvereinknek, vagy a
Hunyadyak török-ó korszaka, midőn a nagy
hősök vallásos hazafisága, hadvezéri fényes
talentuma, a török uralom megtörésében fá-
radágot nem ismerő tettereje, feltartóztatta
a félhold mindent felemészítő hatalmát?! Vagy
majd, ez a vármegye egyik alkotórészét, hogy
ugy mondjam, magát képező Hajduság nagy
jövendőjének Bocskay Istvánnak politikai és hadi
sikerek által kiemelkedő fényes korszaka an-
nak a nagy fejedelemnek, aki Magyarországon
helyreállította az elközött alkotmányosságot,
kivívta a vallás terén a békét és jogegyenlő-
séget, feltartóztatta a török hódítást és az
osztrák hatalom terjedését, Erdélynek pedig
visszaadta politikai életét, s biztosította annak
feltételeit, aki tehát a gyászos emlékü Báthory
Zsigmond alatt viselt fejedelem tanácsossága
idejéből, terhére rótt tévedések dacára is
az utókor hálás dicsőítésére szerzett ér-
demeket.

Avagy hogy a Bethleneknek, Rákócziak-
nak, Tökölinek a politikai s lelkiismereti sza-
badságért vívott hős küzdélmének is felemlí-
tésével mint legutóbbit, de nem a legutolsót,
sőt a küzdélmek ezer esztendőnek nagy ta-
nulságai között talán a legnagyobbat s a leg-
dicsőbbet, a Nemzet lánglelkü Apostola,
Kossuth Lajos szereplésének időszakát, emlit-
sem-é az 1848-ik évet, a melynek felbuzdu-
lása kiemelte e nemzetet a szolgaságból s az
egyenlőség, tertvérség, szabadság eszméje
lángra gyújtván nemzetünket, csodákat mivelt.
A midőn a rendi alkotmány előnyeit élvező
közép nemesi osztály, a viszonyok, körülmé-
nyek minden kényszerítő hatása nélkül, kizá-
rólóg és egyedül csak a szabad eszmék iránti
föltétlen hódolatból, ezek iránt való lelkesült-
ségből, nagylelkűen maga ajánlkozott a köz-
teher viselésére, a mely alól addig mente-
sítve volt, saját kiváltságai kárára maga kö-
vetelte a rendi alkotmány helyét a népképví-
selési alkotmányt, anyagi érdekei ellenére
maga követelte a jobbágyok eltörlését, a
legfényesebb tanujeleit adván miodezekkel
önzetlen hazaszeretetének s szabadelvűsé-
gének. (Eljenzés.)

A midőn az egész nemzet mint egy em-
ber a márcziusi eszmék zászlójához szegődve,
a világ leghősiesebb küzdelmét vívta azoknak
védelmében.

Dicső, nagy korszakok voltak ezek Te-
kintetes Közgyűlés, a melyek felemelő büsz-
keséggel kell hogy eltöltsék lelkünket, de fájdal-
om, e fényes korszakokkal voltak fájdalmas
gyászos évek gyászos időszakai is a magyar-
nak és minő gyászosok?! Oh hányszor sodor-
tak a legválságosabb helyzetbe a testvér há-
boruk, a beviszályok; e nemzetnek átka a
pártokodás szeretett Hazánkat! Hányszor
állott nemzetünk a végmegsemmisülés küszöb-
nél leigázva, eltiporva török, tatár által.

De az isteni gondviselés kegyelme nem
hagyta el soha végleg nemzetünket! E hiva-
tást betöltő maroknyi nép és erejénél, szívós
életkepeségénél, szabadság szereteténél és
sok nemes tulajdonságainál fogva — Isten
segedelmével kiheverte mindig a legnagyobb
csapásokat, — a legnagyobb veszedelme-
ket is.

Kiheverte, mert a nemzet felett örködő
Génusz nem csak nagy hősoket, nagy hadve-
zereket, kik véreket onták érettünk, hanem
nagy lángelméket, bölcs nagy államférfiakat
is adott mindig hazánknak, kik a kor intő
szavát megértve, lángelméjükkel irányt tud-
tak adni a nemzetnek és kivezettek azt a
megsemmisülés veszélyeiből.

Hiszzen mily kegyelme mutatkozik a Gond-
viselésnek abban is, hogy nekünk is egy ne-
mes, erős lelkü bölcs királyt adott.

Mily kegyelme nyilvánult a közel múlt-
ban is abban, hogy midőn az előbb említett
dicső szabadságharcunknak idegen állam, ha-
talam, a világ legnagyobb fegyveres hatalma
beavatkozásával történt leveretése után nem-
zetünk alkotmányától, szabadságától megfosz-
tatva, az abszolutizmus bilincseibe verve meg-
hasonlásba jutott uralkodójával, az uralkodó

tovább megyek a társulattal más városba, a
hol megint talállok olyan balekot, a milyen
maga volt!

Ez kemény csapás volt, s éppen a szí-
vemet találta. Fájdalmasan jajdultam fel,
mintha halálra sebzett volna azzal a szóval.
Ő észrevette ezt és tovább folytatta.

— Vagy azt hitte maga ugrifüles, hogy
én szeretem? Nagyon sajnálom, de őszintén
meg kell vállanom, hogy csak kaczerkódtam
egy kicsit magával; az a május elseje is csak
egy ostoba tréfa volt... Most már tul va-
gyunk rajta mind a ketten, én elmegyek innen,
maga visszatér a könyveihez, hogy letehesse
az alapvizsgáit. Még hamarabb felejt, mint...

— Ne folytassa tovább, hiszen a tekin-
tete minden szavát megczáfolja. Abból a mit
most mondott, egy kukkot sem hiszek, akkor
volnék csak igazán ostoba, ha hinni tudnék
az efféle érzélgésnek. Nagyon jó szerepe a
Gauthier Margit, de az életben nem tudja
eljatszani. Vagy csak próbára akar tenni?

Szomoruan razta a fejét.

A második felvonás próbájára cseppet-
tek, neki menni kellett, mert mindjárt az első
jelenésnél kezdődött a szerepe. Bucsurá nyuj-
totta kezét. Erősen megfogtam, s magamhoz
huztam közel, hogy ragyogó szeméibe tekint-
hessek és kiolvaszam onnan a tisztá igazságot.

— Hazudott! — kiálottam fel őrvendézve.
Lesbia nem szólt semmit sem, csak né-
mán az újjára mutatott, melyen egy gyémánt-
köves gyűrű ragyogott, aztán lehajtott fővel
sietett a második felvonás próbájára.

(Folyt. köv.)

házzal, Ausztriával s forrongó eszméinek ádáz tusájában meghasonlásba kezdett már jönni önmagával: adott a Gondviselés ismét egy bölcs, egy nagy államférfiut, egy Deák Ferenczet hazánknak, aki mérséklő hazafiságával, mélységes nagy bölcsességével kibékítette a nemzetet uralkodójával, mérséklettel párosult nagy honszerelmével, lángelméjének megdöntöhetetlen érveivel, igazságaival, ki tudta vívni azt, hogy nemzet és uralkodó kölcsönösen fátyolt borítva a multakra, állami, nemzeti létünk, az alkotmányos szabadság alapján új életre keljen; hogy százados küzdelmeink után megkezdhesük s folytathassuk a béke művét, a mivelődés, a fejlődés nagy munkáját, a melynek eredménye felett ezredéves ünnepünkön, illetve ezzel kapcsolatos, szeretett koronás királyunk által pár nap előtt világra szóló fényes ünnepséggel, legnagyobb lelkesülésünk között megnyitott kiállításunkon most van hivatva itelni, most van hivatva dönteni a világ.

Ünnepeljük hát Tekintetes Közgyűlés, honfiai jól eső örömmel ünnepeljük! Hiszen oly ünnep jutott a magyarnak osztályrészül, milyent Európában nemzet pályafutása alatt el nem ért. Örüljünk! Szenteljünk ünnepet a mult dicső emlékének, a jelen vigasztaló örömeinek, a jövő biztató reményének!

A jelen vigasztaló örömet említem. Igen! Mert meglevő — tagadhatatlan bajaink mellett is, korunk melyben élünk, szerencsés, hiszen bölcs, igazságosan uralkodó dicső király uralkodása alatt érte el hazánk a második ezredéves küszöbét! Érezzük át, azt, tek. Közgyűlés, ami minden magyar szívében él, ami a nemzet köztudatába kell hogy átmenjen, hogy az ezredévi nagy nemzeti ünnepre sok megpróbáltatáson keresztül ment hazánknak nincs nagyobb áldása, becsebb ajánléka, mint a mi szeretett királyunk az ő fejedelmi erényeivel!

Tekintetes diszközgyűlés!

Nem-e volt, nem is lehet ezélem, hogy ez ünnepélyes alkalommal részletes történelmi fejtegetést adjak nemzetünk dicső multjából. Hazánk történelmét ismerni honfiai kötelesség. Önök történelmüket mindnyájan jól ismerik. Feladatomból inkább az lett volna és az lenne, hogy e nagy nemzeti ünnep fontosságát, jelentőségét méltassam, eseteljem ékes szavakkal. De ünneplő arcukon végig tekintve, én úgy találom, hogy nincs itt szükség e nagy nemzeti ünnep jelentőségének bővebb fejtegetésére, látom az Önök lelkesüléstől égő szeméből, hogy nincs e teremben senki, aki a legteljesebb mértékben át ne érezné fölmagasztaltságot, sokat hányatott nemzetünknek az ezredéves magasztos ünnepet!

Ugyanazért, bevégezve szerény alkalmi beszédemet, felkérem Önöket Tisztelt bizottsági tagtársaim s tisztelt ünneplő közönség, kiáltás velem együtt szívből, lelkesen:

Eljen az ezredéves Haza!

Eljen az velők vegtelenségeig!

Viruljon e haza földében a szabadság egyenlőség, testvériség új évezredeken keresztül!

S éljen soká, boldogan, a hű magyar néppel együtt ünneplő legalkotmányosabb király.

Veszprémi Zoltán főjegyző gyönyörű beszédét szónoki lendülettel adta elő; minden mondata után erősebben esendült meg a hangja, s betöltötte a varmegye közgyűlési termét egészen. A megyei bizottsági tagok többször eljenzéssel szakították félbe beszédét, míg a király nevének említésekor szünni nem akaró, viharos eljenzés tört ki. Az utolsó mondatok elhangzása után hosszan eljeneztek a szónokot.

Ezután Dégenfeld József gróf főispán indítványozta, hogy a főjegyzőnek valóban gyönyörű beszédét egész tejedelmében vegyék fel a mai diszközgyűlés jegyzőkönyvébe.

Az indítványt eljenzéssel fogadta a közgyűlés, mire a főispán a millenáris diszközgyűlést bezárta. A bizottsági tagok lelkes eljenzés közben osztolták szét.

Künn az udvaron es a megyeház előtt nagy neptömeg szorongott, s a diszmagyart viselő urakat megéljenzete,

Ujdonságok.

* **Személyi hir.** K i s s Áron püspök a tegnapi esteli gyorsvonattal érkezett vissza városunkba hosszabb távollét után Budapest-ről. Az ősz főpap már a megnyitás óta Budapestben tartózkodott s azután a kiállítás tekintetével meg. Daczára a nagy utaknak, a miket megtett, teljes jó egészségnek örvev.

* **A holuapi városi diszgyűlés.** Hazánk ezeréves fenállásának emlékére holnap délelőtt 10 órakor, mint tudják már olvasóink, Debreczen sz. kir. város törvényhatósága diszgyűlést rendez. A diszgyűlés lefolyása a következő lesz: elnöki megnyitó, tartja gr. Dégenfeld József főispán. A főispán elnöki megnyitójában indítványozni fogja, hogy ő felségéhez e diszgyűlés alkalmából hódoló felirat intéztessek. A diszbeszédet J o ó István bizottsági tag mondja el.

* **Baró Waldstätten Debreczenben.** Baró Waldstätten János a II-od osztályú vaskorona rend lovagja, a Ferencz József rend kiskeresztese stb. a temesvári 7-ik hadtest parancsnoka tegnapi este Szolnokról egy tábornok és ezredes kíséretében Debreczenbe érkezett, hogy itt a 39-ik gyalogezred felett szemlét tartson. A vasuti állomáson S i m o n f f y Gyula főszállásbiztos fogadta az előkelő katona személyiségeket, kik a város fogatán hajtottak a városba s a Bika vendéglőbe szálltak. Ma délelőtt szemlét tartott a 39-ik gyalogezred felett. Délben S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester tett látogatást báró Waldstetennel és meghívta Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának holnap tartandó millenáris diszközgyűlésére.

* **Hajdúvármegye diszbankettje** Hajdúvármegye mai ezredévi diszközgyűlést ősi szokás szerint követte az áldomás, ugyanis a megyebizottsági tagok az Arany Bika disztermében d. u. 2 órakor diszbankettre gyűltek össze, melyen lapunk zártáig vidám hangulat uralkodott. A bankettre hivatalos Debreczen sz. kir. város küldöttsége is. Pohárköszöntőkben természetesen nem volt hiány.

* **A felsőbb leányiskola ezredéves emlékünnepélye.** A debreczeni ev. ref. egyház felsőbb- s ezzel kapcsolatos elemi leányiskolája 1896. évi május hó 9-én ezredéves emlékünnepélyt tart. Az ünnepély három részből áll, I-ső a Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órakor kezdődő istentisztelet, melynek sorrendje: 1. Invocatio. 37. dicséret első verse. 2. Előének, XC. zsoltár első verse. 3. Imádság. 4. »Ima.« Mozart Amadétól, éneklie az énekkar. 5. Záróének. 220 dics. hetedik verse. — II. Az istentisztelet után az iskola kertjében, kedvezőtlen idő esetén a Kossuth-utcai templomban azonnal folytatandó iskolai ünnepély sorrendje: 1. »Hymnus.« Erkeltől, éneklie a növendékek. 2. Elnöki megnyitó. 3. »Ezer év«, írta Inczedy László, szavalja Dóczy Irén elemi IV. oszt. növendék. 4. »Ezer éves történetünk áttekintése.« Előadja Dóczy Geodeon, igazgatótanár. 5. »Ki volt nagyobb.« Irta Büttner Lina, szavalja Beliczay Jolán, felsőbb IV. oszt. növ. 6. »Honfidal.« V. Nagy Józseftől, éneklie a növendékek. 7. Beszéd Magyarország térképe előtt. Elmondja Király Margit, elemi III. oszt. növ. 8. Árpád és a honfoglalás. Elmondja Mayer Pálma, elemi III. oszt. növ. 9. »A magyarok Istene.« Irta Petőfi Sándor, szavalja Rutter Sarolta, felsőbb II. oszt. növ. 10. »Nagy Lajos.« Elmondja Szombathy Mariska, elemi III. oszt. növ. 11. »Hunyady János.« Elmondja Péter Melinda elemi III. o. növ. 12. »Mátyás király Gömörben.« Irta Garay János, szavalja Baróthy Gabriella felsőbb IV. osztályú növendék. 13. »A mohácsi vész.« Elmondja Klein Szeréna, elemi III. o. növ. 14. Kurucz dalok, a) »Rákóczy kesergője«, b) »Bujdosó ének«, éneklie a növendékek. 15. »II. Rákóczy Ferencz föl-

kelése.« Elmondja Komény Irén, felsőbb V. o. növ. 16. »Előre.« Irta Tóth Kálmán, szavalja Szabó Vilma felsőbb V. o. növ. 17. »A magyar szabadságharc története.« Elmondja Puky Mária felsőbb V. o. növ. 18. »Apotheosis.« Irta Bajza József, szavalja Kiss Ilona felsőbb V. o. növ. 19. »Széchenyi emlékezete.« Irta Arany János, szavalja Emmerth Leona felsőbb V. o. növ. 20. »Deák Ferencz emlékezete.« Irta Tóth Kálmán, szavalja Kovács Irma felsőbb V. oszt. növ. 21. »Fogadástétel.« Elmondja Szép Margit felsőbb V. o. növ. 22. »Szózat.« Egressytől, éneklie a növendékek. 23. Zárszó. — III. Délután 3 órakor kivonulás a Nagyerdőre s ott a mulatóban társasjáték, táncz.

* **Polczner Árpád meghalt.** Nemrégiben hoztuk már ezt a hírt a fővárosi lapok nyomán, akkor azonban még nem volt igaz. A valóság nem sokáig varatott magára, s az ifjan már annyit győtrődött gyöngye test csakugyan e halál nyugtató tarjába dőlt. A gyászoló család a következő szomorú jelentést küldötte el szerkesztőségünkbe: Polczner Jenő ügyvéd és neje szül. Lovász Antonia egy gyermekeik: Antonia, Elvira, Zoltán, Erős, Auróra és Erzsébet, továbbá Patkó Erzsébet keresztanya; fájdalommal telt szívvel jelentik, kedves gyermeküknek, felejtethetlen jó testvérüknek és szeretett keresztúnak, Polczner Árpád hírlapírónak folyó hó 2-ik napján reggel 7¹/₄ órakor, 21 éves korában, sok szenvedés után történt elhunytát. A boldogult hiült tetemei folyó hó 4-ik napján délután 4 órakor fognak a Kossuth Lajossugáruton 9. szám aiatl lévő szülei házból a róm. kath. szertartás szerinti beszentelés után a belvárosi sírkertbe örök nyugalomra letélni. Az engesztelő gyász mise-áldozat ugyanazon napon délelőtt 10 órakor a szegedi belvárosi róm. kath. egyházban a Mindenhatóknak bemutatottat. Békelegjen halmvai fölött!

* **A főreáliskola ezredévi ünnepélye.** A Debreczeni állami főreáliskola hazánk ezeréves fenállásának megünneplésére 1896. május hó 9-én iskolai ünnepet rendez, a következő ünnepi renddel: I. rész A tanuló ifjuság a tanári kar tagjainak vezetése mellett saját felekezeti templomában tartandó istentiszteleten jelenik meg. 1. Az ev. ref. vallású tanulók a Kossuth-utcai ev. reform. templomban d. e. 9 órakor. 2. A r. kath. vallású tanulók a Sz.-Anna-utcai róm. kath. templomban d. e. 9 órakor. 3. Az ág. evang. vallású tanulók a Miklós-utcai ág. evang. templomban d. e. 9 órakor. 4. Az izr. vallású tanulók a Sz.-Anna-utcai izr. templomban d. e. 8 órakor. II. rész. iskolai ünnep a főreáliskola torna termében d. e. 11 órakor. 1. Hymnus, Kölcseitől, előadja az ifjusági ének és zenekar. 2. Ünnepi beszéd, tartja Fazekas Sándor igazgató. 3. A magyarok istene, Petőfi, Sándortól, szavalja Bisothka Gábor VI. o. tanuló. 4. Alkalmi beszéd tartja Komóssy Imre, VIII. o. tanuló. 6. Ezerév után, Pósa Lajostól, szavalja Weisz Jenő V. o. tanuló. 7. Szózat Vörösmarty Mihálytól, előadja az ifjusági ének- és zenekar.

* **Évzáró vizsgálatok az ev. ref. főgymnasiumban.** A debreczeni ev. ref. főgymnasiumban az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg. Május 13-án a VIII. oszt. magántanulóinak írásbeli vizsgálata. 15-én a VIII. oszt. magántanulóinak szóbeli vizsgálata. 16-án a VIII. oszt. osztályvizsgálata. 18—23-án írásbeli érettségi vizsgálat. Junius 7-én délután: Tornavizsgálat (4—5 a négy alsó osztályé, 5—6 a négy felső osztályé. 9-én délután: rendkívüli tárgyak vizsgálata; 3—4 szabadkézi rajz, 4—5 gyorsírás, 5—6 franczianyelv. 10-én VII. oszt. vizsgálata egész nap az oratoriumban; az I. A. osztály vizsgálata délelőtt, az I. B. osztályé délután a fizikai termében. 11-én a VI. oszt. vizsgálata

egész nap az oratoriumban; a II. oszt. vizsgálata d. e. az A. szakaszé, d. u. a B. szakaszé a fizikai teremben. 22-én az V. oszt. vizsgálata egész nap az oratoriumban; a III. oszt. vizsgálata, d. e. az A. szakaszé, d. u. a B. szakaszé a fizikai teremben. 13-án a N. oszt. vizsgálata: az A. szakaszé az oratoriumban, a B. szakaszé a fizikai teremben. **J e g y z e t:** Az osztályvizsgálatok d. e. 8 órakor, d. u. 3 órakor kezdődnek. 14—17-én magánvizsgálatok: 14—15-én az I. és II. osztály magántanulóké, 16—17-én a III.—VII. oszt. magántanulóké. **J e g y z e t:** A magán tanuló írásbeli és szóbeli vizsgálatot tesznek. 18—24-én szóbeli érettségi vizsgálat.

* Az izr. iskola millenniuma. A debreczeni izraelita elemi iskola 1896. évi május hó 9-én, délelőtt 10 órakor millenniumi ünnepélyt tart. Az ünnep sorrendje a következő: I. Az iskola templomban. 1. Isteni tisztelet zsolnárok éneklésével. 2. Hálaadó könyörgés. Mondja ft. Krausz Vilmos főrabbi. II. Az iskola udvarán. 1. Hymnus. Éneklék a növendékek. 2. Ünnepi emlékbeszéd. Mondja Dr. Kardos Albert igazgató. 3. A honfoglalás. Előadja Kramer Vilma VI. o. tanuló. 4. A magyar föld. Előadja Lukács Elek III. o. tanuló. 5. Honszeretet. Szavalja Schön Riza tanítónő. 6. A szabadságharc. Előadja Popper Klára IV. o. tan. 7. Új század küszöbén. Szavalja Zádor Jolán V. o. t. 8. A magyarok istene. Szavalja Vagi Gábor IV. t. 9. Ezerév. Szavalja Fülöp Vilma IV. o. t. 10. Magyar leány dala. Szavalja Braun Amália III. o. t. 11. Ki volt nagyobb. Szavalja Darvas György IV. o. t. 12. Szózat. Éneklék a növendékek. 13. Buzdító és ünnepzáró beszéd. Mondja Sorger József iskolaszéki elnök. 14. Rákóczy-induló.

* A gazdasági egyesület gyarapodása. A millenniumi fáknak a Hortobágyon f. 1896. ápril 29-én történt elültetése alkalmából a gazdasági és intéző bizottság testületileg belépett a gazdasági egyesületbe, ebből kifolyólag a gazdasági egyesület elnöksége a következő felhívást ajánlja a gazdaközönség figyelmébe! Melyikünk ne ismerne azt a mesét, mely szerint egy haldokló apa bucsuzva a körébe gyűlt gyermekeitől, mindenki gyermekeinek egy vesszőcskét adott kezébe s felszólította őket, hogy azt törjék el, a mit azok nagy könnyúséggel meg is tettek; ezután ugyanannyi vesszőt kötve csomóba, annak el-törésére szólította fel őket, de a mit megtenni egyikük sem volt képes, a mire aztán az apa — hivatkozva arra, hogy mily könnyen tört el egyenként a vessző s minő nagy erőnek álltak ellen, midőn össze voltak kötve, — kijelentette gyermekeinek, hogy a földi javak bármelyikénél értékeesebb kincset nem hagy hat rajok azon tanácsnál, hogy tartsanak össze az életben, mert ő s s z e t a r t á s b a n rejtik a boldogulás titka. — Ha figyelembe vesszük, tisztelt gazdatársak, e mesének tanúságát s látó szemmel vizsgáljuk az ipar, a művészet, a kereskedelem, a tudomány, szóval az összes társadalmi intézmények eredményét, el kell ismernünk, miszerint úgy az egyesek, mint az egész társadalom jólétét előmozdító, maradandó alkotásokat, az erők egyesítése, a társulás hozta létre. Hogy a társulás által a mezőgazdaság terén is minő eredményeket lehet elérni, arra mai napság — hála Isten — nem vagyunk kénytelenek a nátlunk fejlődöttest nagy nemzetek azon példájára hivatkozni, hogy ezeknél még a legszegényebb gazda is, belátva az erők egyesítésének előnyét, boldogulását az által is igyekszik előmozdítani, hogy társulása legyen valamelyik szövetségetnek, melyek hálózatszerűleg az egész országra kiterjednek, mert már nálunk is több olyan megye van, melyekben a gazdasági egyesületek s gazdákörök tagjai az ezret felülmulják s a melyek tagjaik nagy számánál fogva nemcsak kellő zsellemi, de oly pénzerővel is rendelkeznek, hogy az érdeklődésnek díjazások és veeresyek által való fokozása, nemes tenyész-állatok, kiváló vetőmagok, gazdasági gépek és eszközök jutányos beszerzése s közvetítés, sőt díj t a l a n kiosztása által, továbbá a gazdasági terményeknek tömegükben előny-

sebb értékesítése, új piacoknak megszerzése által is, tagjainak érdekét a leghasznosabban szolgálják. Ezekkel összehasonlítva városunk azdájának társulási ügyét, nagy lehangoltsággal kell beismernünk elmaradottságunkat, nem csupán az ország elsőrendű gazdasági egyesületeivel, hanem még városunk más foglalkozásu polgáraival szemben is, avagy nem tanuskodik-e városunk gazdaközönségének a más foglalkozással bíró polgárokkal szemben való elmaradottságáról azon körülmény, hogy míg a kereskedőknek és kézműiparosoknak: életképes, az összes iparüzőket magukba foglaló társulataik vannak, a gazda osztálynak csak egy csekély, alig 2-1% ot kitevő töredéke társul a gazdasági egyesületbe. A mi pedig annál sajnálatosabb, mert nemcsak a lakosok számarányát tekintve vannak a gazdák Debreczenben túlsúlyban, de a földbirtok nagyságát véve, Debreczen városá a gazdálkodók között is első helyen áll s mert szellemi szegénység bizonyítványnak kell tekintenünk, hogy annyi vázton mellett, mint a menüivel a gazdálkodó osztály itt rendelkezik, saját érdekeinek felismerésében oly elmaradott álláspontot foglal el. A midőn gazdatársainkat az egyesületbe való belépésre ezzel felszólítjuk, nem teszünk azt sem kecséget, később be sem váltható ígéretek mellett, hanem csak azon biztositással, hogy az egyesülés itt is meg fogja hozni az egyesekre azon előnyöket, melyek a társulásnak egyenes folyományai. Az elnökség.

* A b-ujvárosi izr. iskola millenniuma. A b-ujvárosi izr. iskola mult hó 30-án szép ünnepélynek volt színhelye. — Ekkor ültette ugyanis a tanító az iskola udvarán összes növendékeivel öseink 7 vezéréről elnevezett emlékfácskákat. Az ünnepély a Hymnus éneklésével vette kezdetét, melynek végeztével S z i g e t i Rezső tanító rövid beszédben fejtegette ezek jelentőségét, a növendékeket a fakszeretetére és gondozására intette. Ezután az iskolás gyermekek áldásfele jelmondatok elmondása mellett elültették a csemétéket és a szép ünnepély a szózat éneklésével végződött. Május hó 10-én lesz ezen iskolában a millenniumi főünnep, melynek műsorát hazafias énekek, alkalmi szavatok, Dr. Róza s Jakab iskolaszéki elnök megnyitója és S z i g e t i Rezső ünnepi beszéde fogja képezni. Végül a helyb. izr. nőegylet a növendékeket megfogja vendégelni és minden gyermek fog a Hajdumegyeyi Gönczi egyesület által kiadott „Filléres füzetéből” egy-egy füzetet emlékül kapni.

* Lövészet. 1896. Május 3-án tartott lövészet eredménye. Díj a t n y e r t e k: legjobb mély lövéssel Szűcs Károly 4 koronát, legtöbb körívvel Molnár Ferenc 2 koronát.

* Hirdetmény. Az 1876 évi XVIII. t. czikk 1-ső §-a értelmében az országgyűlési képviselő választóknak a jövő 1897-ik évre szóló összeírására a központi választmány által az összeíró küldöttségek a város mind három választó kerületére megalakulván: az összeíró küldöttségek elnöke részéről az 1874. évi XXXIII. t. czikk 32-ik §-a nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a választók névjegyzékének — a rendelkezés alatt álló hivatalos adatok alapján — hivatalból kiigazítása a város ház nagyteremben, folyó évi Május 14-dik, 16-dik és 20-dik napjaiban délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 6 óráig nyilvánosan fog eszközölni, mely kitűzött határidőben a választási törvény (1874. XXXIII. t. cz.) 3., 6., 7. és 9. §-sai, továbbá az 1875-dik évi VI. t. czikk 1-ső §-sa alapján választóképességgel bíró lakosoknak, a törvény 36-dik §-sa szerint szabadságukban álló választói jogosultságuk igazolása végett az illető összeíró küldöttségek előtt személyesen is megjelenhetnek. Debreczen, 1896. április 30. Az összeíró küldöttségek.

* A debreczeni hölgyek ezredéves zászlója. Tekintettel azon körülményre, hogy az eddig közzétett gyűjtések hízagosabb, sőt egyeseknek névcserek is történtek, tehát egy alkalommal egyben közöljük azon urhölgyek neveit s gyűjtési összegét, kik ezen nemes hazafias ügy elérhetése céljából gyűjtést eszközöltek. (A gyűjtési összegek k o r o n a értékben vannak kitüntetve.) Szikszay Gyula a jégünnepélyi szavazati jegyekből 30 kor, Márk

Endréné és Fápay Imréné 201 kor. 20 fl. Hrehusi Viktorné és Deák Ferenczné 80, Visky Károlyné 84, Gróf Dégenfeld grófkisasszonyok 147, Dr. Sárvary Gyuláné 50, Steinacker Sandorné 48, Gáll Ilona tanítónő 91, Ujfalusi Mariska 50, Goeth Józsa 8, Dr. Losonczy Almosné 4, Dr. Király Ferenczné 45.20, Kölcsey Sandorné 80.20, Nagy Ida ev. ref. óvónő 8, Mayer Emilné 72, Unger Gusztávné 45, Nánássy Miklósné 28, Komlóssy Mihályné 37.40, Berger Jenőné és Balkányi Miklósné 164, Emmert Antalné 26, Kuthy Zsigmondné 17.06, Zsigmond Julia 74, Békéssy Lászlóné 40, Kálmán Lajosné 22.40, Spett Ilona 4, Nagy Lajosné 16, Dobieczy Sándorné 119, Józ Istvánné 95, Veres Lászlóné 45, Abraham Lászlóné 38.20, ifj. Gáll Józsefné 60 fl. Ujfalussy Józsefné 30, Szinay Gyuláné 63, Görgey Vinczéné 36, Eötvös K. Béniné 12.40, Melt. Szabó Jánosné 34, Györfly Aladárné 6, Vecsey Imréné 36, Kalocsa Róza 24.80, Unger Aranka Luise 44. Összesen begyűlt 2096 kor. 46 fl. azaz kétezerkilencvenhat korona 46 fillér.

Táviratok.

Ő felsége Apponyi gróf estélyén.

B u d a p e s t, május 4. A Debr. ered. táv. A király tegnap este Apponyi gr estélyén jelent meg. Pont fél tíz kor érkezett meg az udvari hintó az Apponyi palota előtt, melyből a király szállt ki huszár ezredesi egyenruhában. Apponyi grófnő, a háziasszony három leányával magas vendégük elé sietett. A király nagyon jó kedvében volt, s a legjobb hangulatban tréfalkozott a társaság tagjaival. Többeket megszólítással és hosszabb beszélgetéssel lünettett ki. B e n d e Imre püspöknek, ki a rheumája miatt panaszkodott, szó szerint ezt mondta:

— Ugyan hagyja el édes püspököm!

Több rheumás ember is van a világon, mint maga!

Egy teljes órát töltött az estélyen a király, s csak feltizenegy után távozott. Nem engedte meg a háziasszonynak, hogy a lépcsőn lekirássa, hanem katonásan üdvözölve a társaságot távozott.

Kitüntetett biboros.

B u d a p e s t, máj. 5. A Debr. ered. táv. S c h l a u c h Lőrincz drt, a nagyvárad biboros püspököt nagy kitüntetés érte, ugyanis a Budapesten tartózkodó főhercegek közül ma délelőtt Rajner Frigyes és Jenő főhercegek meglátogatták s hosszabb ideig tartózkodtak nála.

Diszszemle a Vérmezőn.

B u d a p e s t, május 4. (A Debr. ered. táv.) A fővárosban állomásozó katonaság ma kora reggel kivonult a Vérmezőre, hol ritka fényes katona diszszemlét tartottak.

Megnyitott lókiállítás.

B u d a p e s t, május 5. A »Debreczen« ered. táv. D a r á n y i Ignác földmívelésügyi miniszter ma d. e. nyitotta meg az orsz. lókiállítást. A megnyitáson nagy közönség vett részt.

Blaháné alapítvány.

B u d a p e s t, május 5. A Debr. ered. táv.) A főváros előkelő köreiből azon fardoznak, hogy a nemzet csalóányának nevére Blaha alapítvány-t létesítsenek és pedig úgy, hogy a művészok arcképeit árusítanak el, s az ekként összegyűlt összeg kamataiból színész-ösztöndíjat létesítsenek. Az eszme mihamar meg is valósul, s már a jövő évben ki is adhatják az első **Blaha ösztöndíjat.**

Irodalom és művészet.

Kórházi történetek. R o s t k o v i c z Arthur e szímen kibocsátandó könyve iránt a közönség körében rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik. Előfizetéseket szerkesztőségünk is elfogad az érdekesnek ígérkező kötetre, amely már a jövő hóban megjelenik. A szerző kéri azon urakat, kik tőle előfizetési ivatek voltak szívesek elfogadni, hogy a gyűjtőveket e hó végéig hozza eljuttatni kegyeskedjenek, hogy tájékozva legyen a nyomtatandó példányok száma felől.

Ünnepi ruhában. A legszebb magyar képes lap, az „Ország-Világ” most, a májusi nagy napok öröme igazán ünnepi ruhában jelent meg. Valami huszonöt képet mutat be a kiállításról; az egyetlen magyar lap, mely olvasóinak a készülődés első percétől mindig híven referált a kiállításról írásban és képen egyaránt. Arczképekben bemutatja a kiállítás vezető embereit, mindazokat, a kik két év óta nagy munkájukkal nap-nap után a kiállítás sikeréért fáradoztak. Bemutatja Munkácsy Mihályt, a hazájába visszatért nagy mestert, s az ő híres „Ecce homo”-jának főbb alakjait. Képekben még ezenkívül is gazdag az Ország-Világ legutóbbi száma. Szövegét irták Varadi Antal („Ezredév” című költeményt, melyet a vidékre is sokan elkértek már, hogy iskolai, kaszinói stb. ünnepélyeken elszavalják), azonkívül E. Kovács Gyula, Adorján Sándor, Pasztor Árpád, Téglás Gábor, Rózsa Miklós stb. Az Ország-Világ előfizetése negyedévre 2 frt; mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Hold-u. 7. sz.).

Ezredévi ünnepségek Debreczenben.

Május hó 6-án.

Délelőtt 10 órakor Debreczen város törvényhatósági bizottságának diszközgyűlése gr. Degenfeld József főispán elnöklése alatt a városháza nagy tanácstermében.

Dél 1 órakor diszbankett az Arany Bika szálloda disztermében.

Május hó 9-én.

Reggel 8 órakor az összes ev. ref. elemi iskolák növendékeinek jelenlétében háláadó istentisztelet a nagytemplomban.

Délelőtt 9 órakor a főreáliskola, az ev. ref. felsőbb reáliskola és a kereskedelmi akadémia ifjusága részére ünnepi istentisztelet s Korsuth utcai új templomban.

Ugyanakkor a ág. ev. és az izr. elemi iskolák tanulói számára istentisztelet az illető felekezeti templomban.

Délelőtt 10 órakor a nagytemplomban istentisztelet a kollegiumi ifjusága részére. Az istentiszteletet millenárius ünnepély követi, melyen az imát Csiky Lajos az ünnepi beszédet pedig Géressy Kálmán mondja a nagytemplomban.

Délelőtt 10 órakor az ev. ref. felső leányiskola ünnepélye kedvező idő esetén az intézetben, kedvezőtlen időben pedig az új templomban.

Délelőtt 11 órakor a főreáliskola és az kereskedelmi akadémia ifjuságának ünnepélye saját intézetünk helyiségében.

Délután az ev. ref. felső leányiskola majálisa, smeryet táncszertély követ a nagyerdei Dobos-pavillonban.

Május hó 10-én

Délelőtt 8-10 óráig ünnepélyes istentisztelet az összes felekezeti templomokban a város, a megye, a hatóságok, hivatalok, testületek, intézetek, társulatok és egyesületek képviselőinek jelenlétében a nagyközönség számára.

Délután 4 órakor a debreczeni nők millenniumi zászlójának ünnepélyes felavatása és átadása a nagyerdei Dobos-pavillonban. Este 9 órakor millenárius táncvizsga a nagyerdei Dobos-pavillonban.

Május hó 16-án.

Reggel 8 órakor a városházterén gyűlekeznek az elemi iskolák összes növendéke, akik mintegy ötezeren kivonulnak a nagyerdőra, ahol a koresolyázó tere felállítva élénkezik a Hymnuszt, meghallgatnak egy alkalmi beszédet s a szózat eléneklésével bekezesztik az ünnepélyt.

Délelőtt 11 órakor a kereskedelmi akadémia ifjuságának zászló szentelése az intézet disztermében.

Májushó 17-én.

Délelőtt 9 órakor ünnepélyes istentisztelet a róm. kath. templomban.

Délután 2 órától népünnepély a nagyerdőn, melynek költségeire a városi közgyűlés kétezer forintot szavazott meg.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 1-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. n. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreceni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedelmi akadémiá palotájában.

Nyomdász majális május 16-án a „Margit-fürdő” disztermében.

Május 10. A kőműves iparosok és segédek egyesületének zászlószentelési ünnepélye.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn)
Csütörtökön) 11-12 óráig.

Kedden)
Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)
Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

Sz. Dávid Istvánnál zene-estély: Vasárnap Veres Tóni, kedden Rácz Károly és pénteken Magyar Testvérek.

Különfélék.

A szerelmes vén szakácsné. Ugyancsak furfangos módon csapta be Ajtai Béla fotográfus legény és Hesz Rikárd inas, a gazdájukkal lakó Vidricz Kata szakácsnét, a ki 50 éves kora daczára szerelmi viszonyt folytatott egy volt kollegájukkal. Ezt a boldog halandót, a kit különben Szabó Dénesnek hívják, elvitték Marosvásárhelyre katonának. Ajtai és Hesz tudták, hogy a tisztességes konyha hölgynek sok a pénze s abból valamiképp el lehetne csipni a baka szerető kontójára. Sikerült is kicsalniok 100 frtot és egy órát tőle, úgy, hogy állítólag Szabótól jött kerő leveleket olvastak fel előtte.

Czárán elnök: Hát, Vidricz Kata, hogyan is ült maga fel ezeknek?

— Ajtai azt mondta, hogy Dénes kér, küldjek neki 100 frtot. Megtettem s a jó fiu meg is köszönte.

— M. jött azután?

— Hogy 100 frtra van szüksége. Kivettem a százas bankót s kaptam érte egy — receptsz.

— A postáról ugy e?

— Onnan, de könyörgöm, ez a receptsz az első pénzről volt, amit Ajtai megtöltött egy nyalával. (Derűtség.)

— Hát ezt a pénzt egészen megtartotta?

— Meg az, de még egy órát is.

— Mifele órát?

— Harmadszor az volt a hunczutsága, hogy órát kér a Dini. Megvettem, s hátha éhes a jó fiu, mellé tettem egy nagy darab sajtot is. (Nagy derűtség)

— És mi történt?

— A sajt jó helyre ment, de kérem az óra megint csak ennél maradt!

A vádlónő azután kijelentette, hogy nem kívánja a vádlottak megbüntetését, a kik utóvégre is jó barátjai az ő Dénesének s azazt úgysem térülne meg a pénze. A törvényszék a védő beszéde után Heszt felmentette. de Ajtai a postai feladóvevény mehamisításáért, a mi hivatalból üldözendő, nyolcz hónapi börtönrre ítélte. Ugy az elítélt, mint mindkét fél terhére a kir. ügyész is felelősséget jelentett be.

Az elegáns párisi. Sagan herceg és

Hermaut iró között párbaj volt a „La Mante” című darab miatt, amelynek premiérjén a herceg czézá-okat vélt felismerni és megsértődött. Charlesz, Cocillaume, Frederic. Bosen, Sagen herceg a legelegánsabb párisiak közt tartozik, mintaképe a Faubourg St. Germainnek. Ha a karcsu aggyastán, akinek minden mozdulata grációzus, megjelenik a versenyterem, ha arisztokratikus feje, ősz haja, sötét szem és sűrű bajusza láthatóvá lesz az operapáholyában, felé fordul minden látcsó, mert mindenki kíváncsi, hogyan öltözködött ma az ifju öreg herceg. Sagan herceg a chic élőképe és mértéke, mellette egyáltalán észrevétleni már tekintélyes siker. A világgal a herceg meg lehet, meg is van elégedve, de papája iránt nem viseltetik valami nagy rajongással.

A hercegnek, aki maga is ősz aggyastán már, papája van, még pedig szigorú és gondos papája, aki szűken tartja fiac-káját és nem ad neki egy fölös czentímet. A papa, Napoleon Louis de Sallegrand-Pevigord most éppen nyolczvanöt esztendő és miután a világ zajától elvonultan él, kissé soknak találja az összeget, a melyekbe a fia reprezentálása kerül. Így történt, hogy Sagan herceg és fia nem a legbiztosabb forrásokat használták fel, ha pénz dolgában kissé megszorulnak, de miután ezekből a kis ügyletekből nyilvános botrány sohasem támadt, nem törődött velük senki. Tudják ugyan, hogy Sagan herceg szubvenziót kap néhány boulevardi kávéház azért, hogy estenkint ott szürcsölget egy abszynthot és így kitünő czégtábla gyanánt szolgál a kávéháznak, tudják azt is, hogy a herceg szabója apenget fizet a kegyért, hogy ruhát varrhat Sagan hercegnek, amde mindez nem árt neki éppn olyan kevesé, mint az a fizetés, a melyet néhány nagyobb czégtől kap annak a fejében, hogy a nap bizonyos óráiban megjelenik iületünkben és bevásárol náluk. A Sagan név, a mely már 1199. óta ragyog a francia történelem egén, elég fényes ahhoz, hogy ilyen reklám hirdetések el nem homályosítsák. Az öreg ur most is, mint ez előtte, elnöke az arisztokratikus „Cercle de l'arue Ryoul”-nak és mindenki elismeri a legteljesebb gentlemannak. Pedig neje is nem egészen „fair” sziveségeket tesz egymás bárosított bankár családnak, a melyeknek estelején szeretetre méltóan teljesíti a háziaszony tisztét, fia is mindenféle machinációval szerzik meg elegáns fellépésének költségeit. Am ez mind árt a Sagan-találáshoz, hogy az öreg ur aggodalmasan kerüli a nyilvános botrányt, az elclát-t, amely ha egyszer kitör, kellemetlen leleplezéseket hozhat. S ez az oka annak, hogy párbajozott Hermaut iróval, a kit pedig könnyen ignorálhatott volna. Sagan herceg, bármily nagy is fenséges házának tekintélye, nem engedheti meg magának azt a fenyűzést, hogy a szinpadon ellene intézett leleplezett, de annál átlátszóbb támadásokat szólnélkül tűrjön. Így történt, hogy mindig kifogástalan toilletben megjelent a saint-gueni mezőn és meghívott diszes közönség, hírlapírók, rajzoló és fényképészek előtt pisztolypárbajt vívott Hermauttal, a ki a „La Mente”-ben Sagan hercegnek Lebaudyhoz való viszonyát egy kissé kiméletlenül hozta nyilvánosságra.

Az eredmény ismeretes, a párbaj után Sagan hercegnek Lebaudyhoz való viszonyát az eredmény ismeretes, a párbaj után Sagan herceggel — ez oly reklám Párisban, amelynél különbet nem találhat egy könnyen.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet. 59.

A n a p l ó.

(Folytatás.)

Fejem bódulni kezdett. Nem tudom, hogy szakadtam el nagynénemtől . . . Nem is gondoltam rá; csak az életösztön vezetett. Ösztön-szerűleg húzódtam hátrább-hátrább a sötét folyosó háttéré felé. Az udvar felőli ajtót valahogy bezárták, mert pokoli sötétség vett körül. Remegve, tapogatózva haladtam hátrább s végre valami ajtóhoz értem . . . Nem tudom, a kétségbeesés adott-e erőt, hogy fölsszakítsam az ajtót, vagy nyitva volt? — elég az hozzá az ajtó engedett s én egy sötét üregbe jutottam. Valami lomkamra volt, onnan egy másik hosszú üregbe tévedtem, tovább tapogatózva ismét egy ajtó kilincs akadt kezembe, ez már nyitva volt, a faskamrába nyit. Itt egy fejsze akadt kezembe, hirtelen fölkaptam a fejszét. A kamra udvarra nyíló kis ablakán át az égő vendéglő tüzfénye bevilágított, azonnal megláttam tehát a faskamra másik ajtáját s gondolva, hogy ezen át végre kijuthatok, fejszémmel lecsaptam a zárt, az ajtó föl pattant és csakugyan nem csalódtam, kijutottam az udvarra, épen a szin felé vonuló téglafal-kerítés mellett.

Az udvaron folyvást dult a harez s az égő háztető le-leszapkodó füstgomolya bár fulasztá mellemet, de legalább megvédett a vivők szeméi elől . . . A szin mögött deszkakerítés választá el a vendéglőt a szomszéd paraszt telek-sől. A szinre még nem esapott át a láng, mert fűzél nem fűjt, a szin tehát megközelíthető volt. Ösztön-szerűleg a deszka kerítéshez siettem. . . A halál félelme oly bódulttá tett, hogy a mit tettem, az nem öntudatom kifolyása volt, hanem csak az életösztön működése, azért nem is tudok tisztán visszaemlékezni mindenre. Hogy jutottam át a kerítésen? bezartam-e azt fejszémmel, átmásztam-e rajta, vagy valami kis-ajtóra akadtam, s annak zárját csaptam le? nem tudom. A szomszédtelek nagy veteményes kert-féle térségén lélekszakadva futottam végig . . . Azon a kerítésen is átjutottam, de ismét egy másik kertbe . . . Így bolyongtam sokáig, folytonosan előrenyomulva egyik ház-felekről a másikra, végre valahol a helység vége felé egy kis ház udvarára jutottam. Erre töl már minden esendes volt, de a ház piczi ablakán át mécsvilág csillámlott felém, jele, hogy a lakók ébren vannak. Hevesen zörgöttem az ajtón, mire belülről sikoltás hangzott ki. Gondoltam, azt hiszik, hogy az ellenség már idáig hatolt s megijedtem, hogy majd nem bocsátanak be. Valóban úgy volt, nem akartak ajtót nyitni. Oda mentem az ablakhoz, azon zörgöttem be.

— Az Isten szerelmére — kiáltottam magyaráz — nyissanak ajtót, egy szerencsétlen leány kér menedékhelyet!

— Leány? — kérde valami férfi hang belől, hát nem szerzeszán?

— Onnan menekülök a fogadóból.

Kevés vártatva egy bundába burkolt férfialak lépett ki az ajtón.

— Bocsásson be az Istenért, szóltam lihegve — idáig mindig futottam, kerítéseken másztam át, de már nem bírom tovább.

— Azt hittük, hogy már a szerzeszánok vannak nyakunkon, szólt a férfi barátságos hangon. No csak jöjjön be, itt azt hiszem, megpihenhet, úgy látszik, sem a tűz, sem a szerzeszán nem jön idáig, mert havazni kezd, s lövöldözést sem hallok már.

Ezalatt beléptünk a szobába. Ijedt arezok meredtek ránk, de a mint a házi gazda megmagyarázta, hogy csak egy leány jött, menhelyet keres, szerzeszán pedig nincs sehól, rögtön barátságosan s őszinte szájalommal fogtak körül.

— Szegény teremtés! sopánkodott a házi asszony — hogy összevissza van tépve a ru-

hája! pedig úgy látom, jó házból való, meglát-szik rajta, hogy kisasszony . . . ugy-e az, lelkem adta?!

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Ingtatlanok forgalma

— a debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osz-tályánál. —

1. Nagy István veszi Kovács Juliánna-tól ennek a debreczeni 4094. sz. tjkvben és 4382. sz. tjkvben foglalt ingatlanokból meg-illető fél részét 600 frtért.

1. Nagy József veszi Szabó Mária Varga Istvánné és társaitól ezeknek debreczeni 3170. sz. tjkvben foglalt ingatlanokat 3750 forintért.

3. Kozma János és neje veszik Fekete András és nejétől ezeknek csapókeri szőlő-jöket 690 frtért.

4. Papp János és neje Arany Sára ve-szik Polgár Vég András és társaitól ezek-nek elepi 36 hold 900 □ öl tanya birtokukat 13500 frtért.

5. Györfi Dániel és neje veszi Mind-szenti Lajos és nejétől ezeknek ondódi föld-jüket 1200 frtért.

6. Rácz Mária veszi Z. Krisztián János és uejétől ezeknek homokkeri szőlőjüket 1785 frtért.

7. Homoki Imre és neje veszik Kiss Lajos és nejétől ezeknek köntöskerti szőlő-jüket 750 frtért.

8. Gebei József és neje veszik Papp Lajosné Nagy Erzsébettől ennek 2718. sz. a. házat 1150 frtért.

9. Erdődy Lila veszi Szathmár András-né Bagoly Juliánától ennek 298 sz. a. házas telkét 10000 frtért.

Budapesti gabonatözsde.

május 4-én.

A készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	6.80	76	6.85
"	77	6.80	78	6.85
"	79	6.95	80	7.00
Tiszavidéki ó	75	6.85	76	6.90
"	77	6.85	78	6.90
"	79	7.00	80	7.05
Pestvidéki ó	75	6.80	76	6.85
"	77	6.80	78	6.85
"	79	6.95	80	7.00
Fehérmegyei ó	75	6.80	76	6.85
"	77	6.80	78	6.85
"	79	6.95	80	7.00
Bácskai "	75	6.90	76	6.95
"	77	6.90	78	6.95
"	79	7.05	80	7.10
Észak magy. "	75	7.05	76	7.10
"	77	7.05	78	7.10
"	79	7.20	80	7.25

	Min. hekt.-ben	Ar kilógrm.
Rozs elsőrendű	70-72	6.30 6.35
" másodrendű	—	6.20 6.30
Arpa takarmánynak	60-62	4.50 4.70
" egetni való	62-64	5.10 5.70
" serfőzdei	64-66	6.15 6.50
Zab	39-41	6.20 6.55
Tengeri bánsági	—	4.00 4.05
" más nemű	—	3.90 4.00
Repcze bőségi	—	0.00 0.00

Kőbányai sertés-piacz.

május 4.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300-400 klg sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) — krig. 4. Fialat közép pá-ronként 251-320 klg.— sulyban 50-51 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) — krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220-280 klgmíg terjedő sulyban) 44-45 krig. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 43-44 krig. 7. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48-49 krig. 10. Közép (páronként 220-260 kgr. sulyban) 45-46 krig. 11. Könnyű (pá-

ronként. 220 klgmíg terjedő sulyban 44-45 krig. Ser-tés létszám 1896 évi máj. hó 1-ső napján volt kész-letben 9582 drb. 1896. május hó 2-ik napján felhaj-tatott — drb. 1896 május 2-ik napján elszállítatott 19 drb. 1896. évi május hó 4-ik napjára maradt készletben 9563 sertés forgalom üzletirányzata vál-tozatlan.

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35

rig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. A egujabb mintázattal és szineken, u. m. fe-keke, fehér és szines Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damasztot s. a. t. (min egy 240 különböző minőségben 2000 szin és mintázattal s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállitva, mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. és kir. ud. szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcza czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (II)

Értesítés.

Ügyvédi irodámat

Teleky-utca 2173. sz. a.

(H a n k e h á z) helyeztem át.

Dr. Kőrösi Kálmán
ügyvéd.

Nemzeti zászlók czimerrel

minden nagyságban

legolcsóbban

Boros Testvérek

női divat áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 3.

Birtok eladás.

Debreczenben a Kossuth-utcán 55-ik sorszámú több mint 400 □ öl kiterjedésű jól beépített házas telek, egy teljesen berendezett sertés hiz-laló a hozzátartozó luczernással együtt az u. n. olajütő mellett.

A homok kertben, mintegy másfél nyilas területű szőlő. A nagycserén 44 cat. hold ki-terjedésű megváltott kaszáló a rajta lévő összes épületekkel együtt kedvező feltételek mellett szabad-kézből eladó.

Értekezni lehet az eladás feltételei-ről ügyvédi irodámban

Szabó Antal

ügyvéd.

Nagyuj-utca 1597. sz.

Tenyész-tojások

valódi Brahma-tyukoktól drbként 15 kr. fekete, nagy fehér bnbos hollandi tyukoktól drbként 25 kr. Hodaus-tyrk tolyás drbként 25 kr. stájer tyukoktól drbként 10 kr. ezüst paduaiak drbként 30 kr. Langshans drbként 30 kr. pulykatyukoktól drbként 30 kr. ezüst-Wyandottes drbként 30 kr. olasz-tyukoktól drbként 30 kr. törpe-tyukoktól drbként 30 kr. ceohinchinai drbként 25 kr. erdélyi csupasznyaku drbként 20 kr. Dorking tyukoktól drbként 35 kr. Yokahama drbként 50 kr. emdeni lúdtól drbként 1 frt, peking-kacsáktól drbként 20 kr. nagy fajtaju stájer-kacsáktól drbként 20 kr. Tenyész-tojásokat csak oly valódi tiszta származásu állatoktól szállítok, a melyek már többször ki lettek tüntetve és jótállok minden általam küldöttárak tisztaságáról és valódi származásáról.

Max Pauly,
Köflach (Steiermark.)

ÜZLETI KÖNYVEK

nagy választékban kaphatók

HOFFMANN és TÁRSA könyvnyomdájában

Főpiacz, a főpostával szemben.

Visk-Várhegy

gyógy-fürdő

Mármaros-megyében, égvényes sós, vasas, valamint szulfátos vasas savanyúvízforrásokkal és hidegvíz gyógyintézettel.

Vérszegénység, hurutos bántalmak, női bajok, aranyér

ellen, régi jóhírnevű, **olcsó**, kitünő levegőjű gyógyhely.

Prospektus kapható a fürdőtől, vagy

Dr. LENGYEL ALAJOS

budapesti orvos, tulajdonos és igazgatótól

VI. Vaczi körút 43.

Már jövő héten

május 12—28-ig.

Nagy és utolsó

Főhúzás Magyar Osztály-Sorsjáték

Legnagyobb nyeremény

a legkedvezőbb esetben

1000000

korona.

25007 nyeremény — 6284000 kor.

Vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$
60.— 30.— 15.— 6.— 3.— frt.

(Porto és nyereményjegyzékért külön 25 kr.)

	korona
1 jutalom	600000
1 nyerem. á	400000
1 " "	300000
1 " "	200000
1 " "	100000
2 " "	40000
2 " "	20000
5 " "	10000
10 " "	8000
34 " "	6000
100 " "	2000
200 " "	1000
2650 " "	200
22000 " "	150

Elárusít:

Heintze Károly

BUDAPEST,

Szervita-tér 3.